Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (tredje avdelningen i utökad sammansättning)

den 8 oktober 2025*

”Energi – Den inre marknaden för el – Riktlinjer för balanshållning avseende el – Artikel 1.6 och 1.7 i förordning (EU) 2017/2195 – Europeiska plattformen för utbyte av balansenergi från automatiskt aktiverade frekvensåterställningsreserver – Den schweiziska systemansvarige för överföringssystemet deltar inte – Överklagande till Acers överklagandenämnd – Särskilda villkor och krav vid överklagande – Artikel 28 i förordning (EU) 2019/942 – Avvisning på grund av att talerätt saknas vid överklagandenämnden – Villkoret direkt berörd ej uppfyllt – Invändning om rättsstridighet”

I mål T-558/23,

Swissgrid AG, Aarau (Schweiz), företrätt av advokaterna P. De Baere, P. L’Ecluse, K. T’Syen, V. Lefever och V. Ion,

sökande,

mot

Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer), företrädd av P. Martinet och E. Tremmel, båda i egenskap av ombud, biträdda av advokaterna B. Creve och T. Kölsch,

svarande,

med stöd av

Europeiska kommissionen, företrädd av O. Beynet, T. Scharf, B. De Meester och C. Hödlmayr, samtliga i egenskap av ombud,

intervenient,

meddelar

TRIBUNALEN (tredje avdelningen i utökad sammansättning),

vid överläggningen sammansatt av ordföranden P. Škvařilová-Pelzl, samt domarna I. Nõmm (referent), G. Steinfatt, D. Kukovec och R. Meyer,

justitiesekreterare: handläggaren I. Kurme,

* Rättegångsspråk: engelska.

efter den skriftliga delen av förfarandet,

efter förhandlingen den 12 mars 2025,

följande

Dom

1 Sökanden, Swissgrid AG (nedan kallat Swissgrid), har med stöd av artikel 263 FEUF yrkat att tribunalen ska ogiltigförklara beslut A-008–2022 som överklagandenämnden vid Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer) meddelade den 29 juni 2023, genom vilket Swissgrids överklagande av Acers beslut 15/2022 av den 30 september 2022 (nedan kallat det angripna beslutet) inte ansågs kunna prövas.

Bakgrund till tvisten

2 Swissgrid är ett aktiebolag bildat enligt schweizisk rätt och är den enda systemansvarige för överföringssystem av el i Schweiz.

3 År 2018 ingick Swissgrid och andra systemansvariga för överföringssystem ett samförståndsavtal som reglerade villkoren för deras deltagande i projektet som skulle leda till inrättandet av en plattform för internationell samordning av automatiserad frekvensåterställning och stabil systemdrift (Platform for the International Coordination of Automated Frequency Restoration and Stable System Operation) (nedan kallad Picasso).

4 Med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003 (EUT L 211, 2009, s. 15), antog Europeiska kommissionen förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017 om fastställande av riktlinjer för balanshållning avseende el (EUT L 312, 2017, s. 6). I denna förordning föreskrivs att gemensamma europeiska plattformar ska inrättas för att sköta nettning av obalanser och för att göra det möjligt att utbyta balansenergi från frekvensåterställningsreserver och ersättningsreserver (skäl 10). I artikel 20 anges i synnerhet att en europeisk plattform för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering ska inrättas.

5 Den 24 juni 2020 antog Acer beslut 2/2020 om inrättande av en europeisk plattform för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering (nedan kallad aFRR-plattformen), vilken innehöll genomföranderamen för aFRR-plattformen (nedan kallad genomföranderamen) i en bilaga.

6 I artikel 2.1 l i genomföranderamen definierades begreppet ”systemansvarig för överföringssystem som är medlem” som ”varje systemansvarig för överföringssystem som ha[de] anslutit sig till aFRR-plattformen” och i artikel 2.1 m definierades begreppet ”deltagande systemansvarig för överföringssystem” som ”varje systemansvarig för överföringssystem som är medlem i aFRR-plattformen för att utbyta aFRR-standardprodukter för balansenergi”.

7 I artikel 2.1 n i genomföranderamen angavs att Picasso ”[var] det genomförandeprojekt som utveckla[des] till aFRR-plattformen” och i dess artikel 5.2 att ”alla de systemansvariga för överföringssystem som var medlemmar i aFRR-plattformen upprätta[de] genomförandeprojektet

för aFRR-plattformen, som [byggde] på genomförandeprojektet Picasso, vilket [hade] omvandlats till ett projekt för genomförandet för aFRR-plattformen till följd av antagandet av denna genomföranderam för aFRR-plattformen”.

8 Den 1 juli 2020 ingick de systemansvariga för överföringssystem som var medlemmar i Picasso, däribland Swissgrid, samarbetsavtalet avseende Picassoplattformen, vilket ersatte det tidigare avtalet (nedan kallat Picassosamarbetsavtalet). Detta samarbetsavtal omfattas av ett huvudavtal om balanseringsplattformar – som är gemensamt för alla plattformar – och som också trädde i kraft den 1 juli 2020 (nedan kallat huvudavtalet).

9 I skrivelse av den 17 december 2020 underströk chefen vid kommissionens generaldirektorat för energi att det inte fanns någon anledning att anta ett beslut om att tillåta Schweiz att delta i de europeiska balanseringsplattformarna enligt artikel 1.7 i förordning 2017/2195. Swissgrid väckte talan mot denna skrivelse, vilken avvisades genom beslut av den 21 december 2022, Swissgrid/kommissionen (T-127/21, ej publicerat, EU:T:2022:868). Beslutet upphävdes genom dom av den 13 februari 2025, Swissgrid/kommissionen (C-121/23 P, EU:C:2025:83).

10 Den 31 mars 2022 lämnade Europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el (nedan kallat Entso för el), med tillämpning av artikel 17 i genomföranderamen, ett förslag till Acer om ändring av genomföranderamen vad gäller beteckningen av de enheter som skulle utföra de uppgifter som anges däri.

11 Den 30 september 2022 antog Acer beslut 15/2022 om ändring av genomföranderamen. Genom artikel 1 b i bilaga I till detta beslut ändrades definitionen av ”systemansvarig för överföringssystem som är medlem”, som numera återfinns i artikel 2.1 m i genomföranderamen, så att den hädanefter avser ”alla systemansvariga som omfattas av [förordning 2017/2195] och som har anslutit sig till aFRR-plattformen, inbegripet systemansvariga för överföringssystem som härrör från [områden för belastningsfrekvens] med flera systemansvariga för överföringssystem”.

12 Den 30 november 2022 överklagade Swissgrid beslutet till Acers överklagandenämnd.

13 I det angripna beslutet fann överklagandenämnden att beslut 15/2022 inte utgjorde någon rättsakt som kunde påverka Swissgrids rättsliga ställning, varför det saknades anledning att ytterligare pröva huruvida Swissgrid var direkt och personligen berört av nämnda beslut i den mening som avses i artikel 28.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/942 av den 5 juni 2019 om inrättande av Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (EUT L 158, 2019, s. 22). Överklagandenämnden ansåg därför att Swissgrids överklagande inte kunde prövas. Överklagandenämnden har:

– erinrat om att frågan huruvida överklagande kunde prövas enligt artikel 28.1 i förordning 2019/942 skulle bedömas mot bakgrund av den rättspraxis som avser artikel 263 FEUF och därav dragit slutsatsen att det skulle kontrolleras huruvida beslut 15/2022 hade bindande rättsverkningar som kunde påverka Swissgrids intressen genom att medföra en väsentlig förändring av dess rättsliga ställning,

– slagit fast att det följde av förordning 2017/2195 att endast systemansvariga för överföringssystem som omfattades av unionsrätten hade rätt att delta i de plattformar som omfattades av förordningens tillämpningsområde (med undantag för de schweiziska systemansvariga för överföringssystem och endast med avseende på de europeiska

plattformarna för utbyte av standardprodukter för balansenergi, samt under förutsättning att kommissionen hade antagit ett sådant beslut i enlighet med artikel 1.7 i nämnda förordning),

– av det ovan anförda dragit slutsatsen att man i beslut 15/2022, i avsaknad av ett kommissionsbeslut enligt artikel 1.7 i förordning 2017/2195, begränsade sig till att tillämpa artikel 1 i förordning 2017/2195 och att Swissgrids deltagande inte var beroende av ett beslut av Acer, utan av kommissionen, och

– tillbakavisat Swissgrids argument att bolaget var medlem i aFRR-plattformen före beslut 15/2022 och understrukit att Swissgrid aldrig hade tillåtits som medlem i nämnda plattform, att beslut 3/2020 inte var riktat till Swissgrid, att förordning 2017/2195 var tillämplig sedan den 18 december 2017 och att artikel 1 i förordningen inte hade ändrats.

Parternas yrkanden

14 Swissgrid har yrkat att tribunalen ska

– ogiltigförklara det angripna beslutet, och

– förplikta Acer att ersätta rättegångskostnaderna.

15 Acer har yrkat att tribunalen ska

– ogilla talan, och

– förplikta Swissgrid att ersätta rättegångskostnaderna.

16 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska

– ogilla talan, och

– förplikta Swissgrid att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

17 Swissgrid har åberopat tre grunder till stöd för sin talan.

18 Den första grunden avser en felaktig rättstillämpning i det att överklagandenämnden felaktigt tolkade förordning 2017/2195 så, att den ålägger kommissionen att anta ett beslut med stöd av artikel 1.7 i förordning 2017/2195 för att Swissgrid ska kunna delta i aFRR-plattformen.

19 Den andra grunden avser en oriktig bedömning vid tillämpningen av artikel 28.1 i förordning 2019/942 på omständigheterna i det aktuella fallet. Swissgrid har gjort gällande att överklagandenämnden felaktigt ansett att överklagandet av beslut 15/2022 inte kunde prövas.

20 Genom sin tredje grund, som åberopats i andra hand, har Swissgrid framställt en invändning om rättsstridighet enligt artikel 277 FEUF mot förordning 2017/2195, för det fall att förordningen ska tolkas så, att den utgör hinder för systemansvariga för överföringssystem i unionen att inkludera Swissgrid i aFRR-plattformen.

Den första grunden: Felaktig rättstillämpning vid tolkningen av förordning 2017/2195

21 Swissgrid har kritiserat överklagandenämnden för att ha slagit fast att bolaget enbart kunde delta i aFRR-plattformen efter det att kommissionen hade antagit ett beslut om detta enligt artikel 1.7 i förordning 2017/2195 och att ett sådant beslut saknades. Swissgrid har i huvudsak gjort gällande att överklagandenämnden borde ha funnit att Swissgrid kunde delta i denna plattform, eftersom villkoren för dess deltagande i artikel 1.6 var uppfyllda på grund av de risker för systemsäkerhet som uppstår om Swissgrid inte deltar. Vidare var kommissionens skäl för att vägra ett sådant deltagande i skrivelsen av den 17 december 2020 var felaktiga. Därutöver måste överklagandenämnden ha befogenhet att kontrollera huruvida villkoren för deltagandet var uppfyllda. Slutligen saknar beslutet av den 21 december 2022, Swissgrid/kommissionen (T-127/21, ej publicerat, EU:T:2022:868), genom vilket Swissgrids talan om ogiltigförklaring av skrivelsen av den 17 december 2020 avvisades, relevans. Swissgrid erinrade vid förhandlingen om att beslutet hade upphävts genom domen av den 13 februari 2025, Swissgrid/kommissionen (C-121/23 P, EU:C:2025:83).

22 Acer och kommissionen anser att överklagandenämnden inte har gjort sig skyldig till den påstådda felaktiga rättstillämpningen. Acer har dessutom understrukit att de argument som Swissgrid framfört för första gången i repliken inte kan tas upp till prövning.

23 Tribunalen underkänner inledningsvis Acers invändning om rättegångshinder avseende att de argument som Swissgrid har framfört i sin replik inte kan tas upp till prövning på grund av att de utgör en ny grund som åberopats för sent.

24 Enligt artikel 84.1 i tribunalens rättegångsregler får nya grunder inte åberopas under rättegången, såvida de inte föranleds av rättsliga eller faktiska omständigheter som har framkommit först under förfarandet. En grund som utgör en utvidgning av en grund som tidigare – direkt eller underförstått – har åberopats i ansökan och som har ett nära samband med denna kan emellertid läggas till grund för prövningen av målet i sak. För att ett nytt argument ska kunna betraktas som en utvidgning av en tidigare åberopad grund eller framställd invändning måste argumentet ha ett så nära samband med de argument som inledningsvis framförts i ansökan att det kan anses ingå i den normala utvecklingen av talan i ett domstolsförfarande (se dom av den 20 november 2017, Petrov m.fl./parlamentet, T-452/15, EU:T:2017:822, punkt 46 och där angiven rättspraxis).

25 Tribunalen konstaterar att Swissgrid redan i sin ansökan har hävdat att överklagandenämnden inte kunde grunda sig på att det saknades ett beslut om att tillåta bolaget att delta i aFRR-plattformen. Genom att i sin replik göra gällande att överklagandenämnden borde ha prövat huruvida kommissionens ståndpunkt avseende Swissgrids deltagande var välgrundad, eller åtminstone ha prövat huruvida villkoren för ett sådant deltagande var uppfyllda, har Swissgrid begränsat sig till att utveckla argumentet i sin ansökan.

26 I artikel 1 i förordning 2017/2195, med rubriken ”Syfte och tillämpningsområde”, föreskrivs i punkt 6 att ”[de] europeiska plattformarna för utbyte av standardprodukter för balansenergi får öppnas för systemansvariga för överföringssystem som är verksamma i Schweiz, förutsatt att dess nationella lagstiftning genomför de viktigaste bestämmelserna i unionslagstiftningen om elmarknaden och att det finns ett mellanstatligt avtal om elsamarbete mellan unionen och Schweiz, eller om uteslutningen av Schweiz kan leda till oplanerade fysiska kraftflöden via Schweiz som äventyrar regionens systemsäkerhet”.

27 I artikel 1.7 i förordning 2017/2195 föreskrivs följande. ”Under förutsättning att villkoren i punkt 6 uppfylls ska Schweiz deltagande i de europeiska plattformarna för utbyte av standardprodukter för balansenergi beslutas av kommissionen på grundval av ett yttrande från [Acer] och alla systemansvariga för överföringssystem i enlighet med de förfaranden som fastställs i artikel 4.3. De rättigheter och skyldigheter som gäller för schweiziska systemansvariga för överföringssystem ska vara förenliga med de rättigheter och skyldigheter som gäller för systemansvariga för överföringssystem som är verksamma i unionen så att balansmarknaden kan fungera smidigt på unionsnivå med lika villkor för alla aktörer.”

28 Enligt fast rättspraxis ska man vid tolkningen av en unionsbestämmelse inte bara beakta lydelsen, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i (se dom av den 14 mars 2024, VR Bank Ravensburg-Weingarten, C-536/22, EU:C:2024:234, punkt 35 och där angiven rättspraxis).

29 Det framgår av såväl en bokstavlig som en kontextuell tolkning av förordning 2017/2195 att även om det i artikel 1.6 i förordning 2017/2195 föreskrivs under vilka omständigheter schweiziska systemansvariga för överföringssystem kan få tillträde till de europeiska plattformarna för utbyte av standardprodukter för balansenergi, däribland den eventuella omständigheten att oplanerade fysiska kraftflöden passerar genom Schweiz och äventyrar regionens systemsäkerhet, fastställs i punkt 7 i samma bestämmelse det förfarande som ska följas för att få ett sådant tillträde.

30 Ordalydelsen i artikel 1.7 i förordning 2017/2195 är tydlig. Härav följer att även om Acer och de systemansvariga för överföringssystem i unionen ska yttra sig, är det kommissionen som har befogenhet att fatta beslut och att den, vid utövandet av denna befogenhet, inte bara beaktar inverkan på systemsäkerheten, utan även kontrollerar att de rättigheter och skyldigheter som gäller för schweiziska systemansvariga för överföringssystem är förenliga med de rättigheter och skyldigheter som gäller för systemansvariga för överföringssystem i unionen.

31 Härav följer, för det första, att överklagandenämnden gjorde en riktig bedömning när den fann att Swissgrid, i avsaknad av ett kommissionsbeslut enligt artikel 1.7 i förordning 2017/2195, inte hade rätt att delta i aFRR-plattformen, eftersom det är utrett dels att nämnda plattform omfattas av begreppet ”europeisk plattform för utbyte av standardprodukter för balansenergi” som används i artikel 1.7 i förordning 2017/2195, dels att kommissionen inte har antagit något sådant beslut.

32 För det andra har Swissgrid, eftersom det följer av artikel 1.6 och 1.7 i förordning 2017/2195 att det ankommer på kommissionen att anta ett beslut om Schweiz deltagande i plattformarna och i detta sammanhang pröva huruvida villkoren i artikel 1.6 i förordningen är uppfyllda, felaktigt kritiserat överklagandenämnden för att inte ha prövat huruvida dessa villkor var uppfyllda eller huruvida kommissionen borde ha antagit ett beslut enligt artikel 1.7 i denna förordning.

33 På samma sätt ska det påpekas att Swissgrids kritik mot bedömningarna i skrivelsen av den 17 december 2020 avseende de konsekvenser för systemsäkerheten som Swissgrids underlåtenhet att delta i aFRR-plattformen innebär, samt hänvisningen till domen av den 13 februari 2025, Swissgrid/kommissionen (C-121/23 P, EU:C:2025:83), genom vilken beslutet av den 21 december 2022, Swissgrid/kommissionen (T-127/21, ej publicerat, EU:T:2022:868), upphävdes, i vilken tribunalen avvisade Swissgrids talan om ogiltigförklaring av nämnda skrivelse, saknar relevans.

34 Även om tribunalen, om förfarandet i mål T-127/21 skulle återupptas, ogiltigförklarar det eventuella avslagsbeslutet i skrivelsen av den 17 december 2020, kommer en sådan ogiltigförklaring nämligen inte ha motsvarande verkan som antagandet av kommissionsbeslut om att tillåta Schweiz att delta i aFRR-plattformen i enlighet med artikel 1.7 i förordning 2017/2195. Enligt artikel 264 första stycket FEUF är verkningarna av en ogiltigförklaring begränsade till ett retroaktivt undanröjande av nämnda beslut från rättsordningen. Parterna kommer därför att befinna sig i den situation som de befann sig i före den 17 december 2020, en situation som kännetecknades av att kommissionen inte hade fattat något beslut om att tillåta Schweiz deltagande i enlighet med artikel 1.7 i förordning 2017/2195.

35 För det tredje kan Swissgrid inte heller vinna framgång med sin hänvisning till att Acer och överklagandenämnden måste kunna pröva huruvida villkoren för Swissgrids deltagande i aFRR-plattformen var uppfyllda i syfte att undvika att det föreligger en ”allvarlig brist i unionens system för domstolsprövning”.

36 Swissgrid har genom detta argument i huvudsak gjort gällande att det finns en lucka i domstolsprövningen av artikel 1.6 och 1.7 i förordning 2017/2195, vilken strider mot den rättsliga unionen vars institutioner, organ och byråer är underkastade kontroll av om deras rättsakter står i överensstämmelse med bland annat fördraget och de allmänna rättsprinciperna (dom av den 23 april 1986, Les Verts/parlamentet, 294/83, EU:C:1986:166, punkt 23, se, även, dom av den 26 juni 2012, Polen/kommissionen, C-336/09 P, EU:C:2012:386, punkt 36 och där angiven rättspraxis).

37 Eftersom det ankommer på kommissionen att fatta det beslut som avses i artikel 1.7 i förordning 2017/2195, får Swissgrid, för det fall att bolaget anser att kommissionen felaktigt vägrar att anta ett sådant beslut, använda sig av det rättsmedel som föreskrivs i artikel 265 FEUF, vilket avser passivitet genom underlåtenhet att fatta beslut eller ta ställning (dom av den 13 juli 1971, Deutscher Komponistenverband/kommissionen, 8/71, EU:C:1971:82, punkt 2, se, även, dom av den 19 november 2013, kommissionen/rådet, C-196/12, EU:C:2013:753, punkt 22 och där angiven rättspraxis).

38 Talan kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den första grunden.

Den andra grunden: Felaktig bedömning vid tillämpningen av artikel 28.1 i förordning 2019/942 på omständigheterna i det aktuella målet

39 Swissgrid har anfört att överklagandenämnden åsidosatte artikel 28.1 i förordning 2019/942 när den fann att beslut 15/2022 inte väsentligt förändrade Swissgrids rättsliga ställning. I den första delgrunden kritiserar Swissgrid överklagandenämnden för att inte ha beaktat att det genom beslut 15/2022 tillkom ytterligare ett villkor för Swissgrids deltagande i aFRR-plattformen jämfört med den genomföranderam som följde av beslut 3/2020, eftersom det inte längre är tillräckligt att Swissgrid erhåller ett beslut om tillstånd att delta med stöd av artikel 1.7 i förordning 2017/2195, utan bolaget också måste omfattas av unionsrätten. I den andra delgrunden anser Swissgrid att överklagandenämnden gjorde en felaktig bedömning när den inte beaktade verkningarna av beslut 15/2022 på de avtal som Swissgrid är part i.

40 Acer anser, med stöd av kommissionen, att överklagandenämnden inte har åsidosatt artikel 28.1 i förordning 2019/942. Acer har även gjort gällande att den andra delgrunden inte kan tas upp till prövning.

41 I punkterna 62–67 i det angripna beslutet drog överklagandenämnden slutsatsen att beslut 15/2022 inte hade några bindande rättsverkningar som kunde påverka Swissgrids intressen genom att medföra en väsentlig förändring av bolagets rättsliga ställning, eftersom denna rättsliga ställning inte reglerades av beslut 15/2022, utan av förordning 2017/2195. Vidare hade Swissgrid inte rätt att delta i aFRR-plattformen enligt beslut 3/2020, vilket innebar att beslut 15/2022 inte kunde anses beröra Swissgrid direkt och personligen. Slutligen saknade Swissgrids tidigare deltagande i plattformsprojekt eller relaterade avtal relevans.

42 I artikel 28 i förordning 2019/942, med rubriken ”Beslut som är föremål för överklagande”, föreskrivs i punkt 1 att ”[v]arje fysisk eller juridisk person, inbegripet tillsynsmyndigheterna, får överklaga ett sådant beslut som avses i artikel 2 d och antingen riktar sig till den personen själv eller riktar sig till en annan person, men trots detta direkt och personligen berör den personen”.

43 Eftersom denna bestämmelse bygger på bestämmelsen om talan om ogiltigförklaring vid domstolen och, närmare bestämt, på den första delen av artikel 263 fjärde stycket FEUF, ska den tolkas mot bakgrund av den rättspraxis som rör denna sistnämnda bestämmelse.

44 I detta hänseende ska det först erinras om att en talan om ogiltigförklaring som väcks av en fysisk eller juridisk person endast kan väckas om de bindande rättsverkningar som den angripna rättsakten medför kan påverka sökandens intressen, genom att klart förändra dess rättsliga ställning. Vad närmare bestämt gäller en talan om ogiltigförklaring av en rättsakt som är riktad till någon annan än sökanden, överlappar kravet villkoren i artikel 263 fjärde stycket FEUF, nämligen att sökanden ska vara direkt och personligen berörd av den angripna rättsakten (se, för ett motsvarande synsätt, dom av den 13 oktober 2011, Deutsche Post och Tyskland/kommissionen, C-463/10 P och C-475/10 P, EU:C:2011:656, punkterna 37 och 38).

45 Vad gäller villkoret direkt berörd framgår det av fast rättspraxis att villkoret att en fysisk eller juridisk person direkt måste beröras av den rättsakt som är föremål för talan förutsätter att rättsakten har direkt inverkan på personens rättsliga ställning och inte lämnar dem till vilka den riktar sig, och som ska genomföra den, något utrymme för skönsmässig bedömning. Det innebär att genomförandet ska ha en rent automatisk karaktär och endast följa av unionslagstiftningen, utan att några mellanliggande regler tillämpas (se dom av den 13 mars 2008, kommissionen/Infront WM, C-125/06 P, EU:C:2008:159, punkt 47 och där angiven rättspraxis).

46 Vad gäller villkoret personligen berörd kan enligt fast rättspraxis andra fysiska eller juridiska personer än dem som en rättsakt är riktad till göra gällande att de är personligen berörda, i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF, endast om de berörs av rättsakten i fråga på grund av vissa för dem utmärkande egenskaper eller på grund av faktiska omständigheter som särskiljer dem från alla andra rättssubjekt, och rättsakten därigenom medför att de individualiseras på motsvarande sätt som den som rättsakten är riktad till (dom av den 15 juli 1963, Plaumann/kommissionen, 25/62, EU:C:1963:17, s. 223, se, även, dom av den 27 februari 2014, Stichting Woonlinie m.fl./kommissionen, C-133/12 P, EU:C:2014:105, punkt 44 och där angiven rättspraxis).

47 Det är mot bakgrund av dessa överväganden som båda delgrunderna ska prövas.

Den första delgrunden

48 Swissgrid har i den första delgrunden gjort gällande att beslut 15/2022 lade till ett villkor för dess deltagande, utöver villkoret att erhålla ett kommissionsbeslut enligt artikel 1.7 i förordning 2017/2195. Swissgrid har i huvudsak gjort gällande att även om bolaget skulle få ett kommissionsbeslut som tillåter dess deltagande i aFRR-plattformen med stöd av nämnda artikel 1.7, skulle bolaget inte motsvara definitionen av ”systemansvarig för överföringssystem som är medlem” som anges i genomföranderamen efter dess ändring genom beslut 15/2022.

49 Härvidlag räcker det att understryka att ett sådant argument grundar sig på en felaktig tolkning av genomföranderamen, i dess lydelse enligt beslut 15/2022. Detta beror på att begreppet ”systemansvarig för överföringssystem på vilken förordning 2017/2195 är tillämplig”, som numera återfinns i definitionen av ”systemansvarig för överföringssystem som är medlem” (se punkt 11 ovan) enbart kan tolkas så, att det omfattar Swissgrid, för det fall att bolaget skulle vara föremål för ett kommissionsbeslut som tillåter dess deltagande i aFRR-plattformen enligt artikel 1.7 i förordning 2017/2195.

50 Eftersom beslut 15/2022 antogs med stöd av förordning 2017/2195, ska bestämmelserna i genomföranderamen, i dess lydelse enligt detta beslut, tolkas i överensstämmelse med bestämmelserna i denna förordning, såvida de inte har en klar och otvetydig innebörd som inte kräver någon tolkning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 september 2021, Daimler/kommissionen, T-359/19, EU:T:2021:568, punkt 92).

51 Eftersom det i förordning 2017/2195 uttryckligen föreskrivs att schweiziska systemansvariga för överföringssystem ska delta på de villkor och i enlighet med de förfaranden som anges i artikel 1.6 och 1.7 i förordningen, följer det nödvändigtvis att begreppet ”systemansvarig för överföringssystem på vilken förordning [2017/2195] är tillämplig” i artikel 2.1 q i genomföranderamen ska tolkas så, att det omfattar en schweizisk systemansvarig för överföringssystem som har tillåtits att delta enligt denna förordning.

52 Talan kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den andra grundens första del.

Den andra grundens andra del

53 I den andra delgrunden har Swissgrid åberopat effekterna av den ändrade lydelsen av genomföranderamen på Picassosamarbetsavtalet för att hävda att beslut 15/2022 klart har förändrat Swissgrids rättsliga ställning.

– *Huruvida den andra delgrunden kan tas upp till prövning, vilket Acer har bestritt*

54 Acer anser att denna delgrund inte kan tas upp till prövning, eftersom Swissgrid inte har ingett någon kopia av Picassosamarbetsavtalet som bilaga till sin ansökan och på ett vagt och allmänt sätt har hänvisat till dess innehåll.

55 Enligt artikel 21 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol, som är tillämplig på förfarandet vid tribunalen enligt artikel 53 första stycket i stadgan, och artikel 76 d i tribunalens rättegångsregler, ska ansökan innehålla uppgifter om saken i målet, de grunder som åberopas och argument som framförs samt en kortfattad framställning av dessa grunder. Dessa uppgifter måste vara tillräckligt klara och precisa för att ge svaranden möjlighet att förbereda sitt försvar och för

att tribunalen ska kunna pröva talan, i förekommande fall utan att ha tillgång till andra uppgifter. För att garantera rättssäkerheten och en god rättskipning krävs, för att en grund ska kunna prövas i sak, att väsentliga faktiska och rättsliga omständigheter som grunden avser åtminstone kortfattat, men på ett konsekvent och begripligt sätt, framgår av innehållet i själva ansökan (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 28 april 1993, De Hoe/kommissionen, T-85/92, EU:T:1993:39, punkt 20 och där angiven rättspraxis). Ansökan ska av den anledningen klart uttrycka vad grunden för talan består i, vilket innebär att enbart en abstrakt redogörelse inte uppfyller kraven i rättegångsreglerna. Motsvarande krav gäller när en anmärkning anförs till stöd för en grund (se dom av den 25 mars 2015, Belgien/kommissionen, T-538/11, EU:T:2015:188, punkt 131 och där angiven rättspraxis, beslut av den 27 november 2020, PL/kommissionen, T-728/19, ej publicerat, EU:T:2020:575, punkt 64).

56 Swissgrid har, för det första, hävdat att den har en avtalsenlig rätt att delta i aFRR-plattformen enligt Picassosamarbetsavtalet. För det andra anser Swissgrid att den genomföranderam som anges i bilagan till beslut 15/2022 leder till att Swissgrid fråntas denna avtalsenliga rätt. För det tredje drar Swissgrid av en analog tillämpning av tribunalens ståndpunkt i domen av den 11 juli 2007, Alrosa/kommissionen (T-170/06, EU:T:2007:220, punkt 39), och domen av den 12 december 2018, Groupe Canal +/kommissionen (T-873/16, EU:T:2018:904, punkterna 22–27), slutsatsen att beslut 15/2022 har inneburit en väsentlig förändring av dess rättsliga ställning.

57 Ett sådant argument är helt förenligt med artikel 76 d i rättegångsreglerna.

58 Acers invändning avser snarare den omständigheten att Swissgrid inte lagt fram några bevis för de faktiska förutsättningar som argumentet grundar sig på, det vill säga att Swissgrid har en avtalsenlig rätt att delta i aFRR-plattformen enligt Picassosamarbetsavtalet, eftersom Swissgrid inte har bifogat någon kopia av avtalet till sin ansökan.

59 Det är riktigt att Swissgrid inte har ingett någon kopia av Picassosamarbetsavtalet som bilaga till sin ansökan. Swissgrid har i sin replik motiverat denna brist med att dokumentet är komplicerat och omfattande och att det skulle vara meningslöst att ge in det, men har erbjudit sig att styrka detta. Till följd av en åtgärd för processledning ingav Swissgrid en kopia av Picassosamarbetsavtalet och huvudavtalet till tribunalen.

60 Enligt artikel 85.1 rättegångsreglerna ska ”[d]en som vill ge in bevis eller inkomma med bevisuppgift … göra detta i samband med den första skriftväxlingen” och enligt artikel 85.2 får parterna ”även i samband med repliken och dupliken ge in bevis eller inkomma med bevisuppgift, under förutsättning att de anger godtagbara skäl till att detta inte har gjorts tidigare”.

61 Tribunalen konstaterar att Swissgrid har motiverat, i den mening som avses i artikel 85.2 i rättegångsreglerna, dröjsmålet med att lägga fram bevisning genom att i huvudsak understryka att det inte var nödvändigt att visa att bolaget hade en avtalsenlig rätt att delta i aFRR-plattformen.

62 Det ska i detta hänseende påpekas att Swissgrid redan i sitt överklagande till överklagandenämnden gjorde gällande att beslut 15/2022 påverkade dess avtalsenliga rättigheter, vilket överklagandenämnden sammanfattade i punkt 48 i det angripna beslutet. Kommissionen underkände emellertid detta argument som irrelevant snarare än på grund av att Swissgrid inte hade styrkt de rättigheter som den åberopade, och påpekade i punkt 64 i det angripna beslutet att tidigare deltagande i plattformsprojekt eller avtalsarrangemang inte kunde åberopas på ett sätt

som innebar att de särskilda bestämmelserna i förordning 2017/2195 ifrågasattes. Swissgrid kunde därför med fog anse att det inte behövde visa att det förelåg sådana avtalsenliga rättigheter, då överklagandenämnden inte hade ifrågasatt detta.

63 Acers invändning om rättegångshinder kan således inte godtas.

– *Prövning i sak av den andra delgrunden*

64 Vad gäller prövningen i sak av denna delgrund ska det noteras att Swissgrid har undertecknat både huvudavtalet och Picassosamarbetsavtalet.

65 Dessutom bör det noteras att syftet med de avtal som Swissgrid är part i är att reglera driften av aFRR-plattformen i linje med förordning 2017/2195 och genomföranderamen. Det framgår således av ingressen till huvudavtalet, som är gemensam för samtliga de plattformar som föreskrivs i förordning 2017/2195, att avtalet syftar till att fastställa ramen för parternas ömsesidiga skyldigheter i fråga om utveckling, underhåll och drift av nämnda plattformar och i enlighet med de genomföranderamar som antagits med stöd av förordningen. På samma sätt framgår det av ingressen till Picassosamarbetsavtalet att det antogs som en fortsättning på förordning 2017/2195, genomföranderamen och huvudavtalet.

66 Härav följer emellertid inte att ändringen av definitionen av begreppet ”systemansvarig för överföringssystem som är medlem” ledde till att Swissgrid fråntogs möjligheten att utöva sina avtalsenliga rättigheter och således direkt påverkade dess rättsliga ställning i den mening som avses i den rättspraxis som anges i punkt 44 ovan.

67 För det första ska det erinras om att syftet med aFRR-plattformen är att utbyta standardprodukter för balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering.

68 För det andra kan det konstateras att Swissgrid inte ens före beslut 15/2022 hade en ovillkorlig avtalsmässig rätt att använda aFRR-plattformen.

69 Det är nämligen ostridigt mellan parterna dels att denna möjlighet inte erbjuds samtliga de ”systemansvariga för överföringssystem som är medlemmar”, utan endast ”deltagande systemansvariga för överföringssystem”, dels att det i de avtal som Swissgrid är part i föreskrivs att Swissgrids möjlighet att delta i aFRR-plattformen är beroende av att kommissionen antar ett beslut med stöd av artikel 1 i förordning 2017/2195, vilket särskilt framgår av punkt 8.3 i huvudavtalet.

70 För det tredje, i den mån Swissgrid, före beslut 15/2022, enligt de aktuella avtalen och oberoende av dess eventuella kvalificering som ”systemansvarig för överföringssystem som är medlem”, inte hade någon avtalsenlig rätt att använda aFRR-plattformen för att utbyta standardprodukter för balansenergi i avsaknad av ett kommissionsbeslut med denna innebörd, kan det inte anses att beslut 15/2022 fråntog Swissgrid en sådan rätt och följaktligen direkt påverkade dess rättsliga ställning i den mening som avses i den rättspraxis som anges i punkt 45 ovan.

71 Av det ovan anförda följer att överklagandenämnden inte gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den ansåg att överklagandet inte kunde prövas, med motiveringen att villkoren i artikel 28.1 i förordning 2019/942 inte var uppfyllda.

72 Talan kan således inte vinna bifall såvitt avser den andra grundens andra del och följaktligen inte såvitt avser den andra grunden.

Den tredje grunden, som åberopats i andra hand: Förordning 2017/2195 är rättsstridig

73 Genom den tredje grunden har Swissgrid framställt en invändning om rättsstridighet i den mening som avses i artikel 277 FEUF mot förordning 2017/2195 för det fall artikel 1.6 och 1.7 i förordning 2017/2195 ska tolkas så, att Schweiz inte får delta i balanseringsplattformar, trots att en sådan uteslutning skulle äventyra nätets driftssäkerhet.

74 Acer anser att denna grund inte kan tas upp till prövning, eftersom Swissgrid inte har väckt talan om ogiltigförklaring av förordning 2017/2195 och inte har visat att det förelåg tvivel om huruvida en sådan talan kunde tas upp till prövning.

75 Tribunalen anser att det under de omständigheter som föreligger i förevarande mål är motiverat av rättssäkerhetsskäl att pröva Swissgrids invändning om rättsstridighet i sak, utan att först pröva huruvida den kan tas upp till prövning (se, för ett liknande resonemang och analogt, dom av den 26 februari 2002, rådet/Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, punkt 52).

76 Invändningen om rättsstridighet består av fem delar. Den första delen avser den omständigheten att kommissionen inte har beaktat omfattningen av sina genomförandebefogenheter. Den andra delen rör ett åsidosättande av artikel 3 h och i) samt av artikel 6.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el (EUT L 158, 2019, s. 54) och den tredje delen ett åsidosättande av artikel 218.6 FEUF. Vad gäller den fjärde delen, rör den ett åsidosättande av artikel 13.1 i avtalet av den 22 juli 1972 mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet (EGT L 300, 1972, s. 188) (nedan kallat frihandelsavtalet) och slutligen handlar den femte delen om ett åsidosättande av den princip om förebyggande åtgärder som följer av internationell sedvanerätt.

77 Acer anser, med stöd av kommissionen, att invändningen om rättsstridighet ska ogillas.

Den första delgrunden

78 Swissgrid har hävdat att kommissionen inte hade befogenhet att reglera frågan om Schweiz deltagande i aFRR-plattformen i förordning 2017/2195. Swissgrid har gjort gällande att Schweiz deltagande i aFRR-plattformen kan likställas med ett väsentligt område som inte kan regleras i en genomförandeakt. Vidare har kommissionen under alla omständigheter, genom att anta regler i denna fråga, överskridit omfattningen av den befogenhet som den tilldelats genom att reglera ett område där förordning 2019/943 inte innehåller några bestämmelser och tillerkänna sig ha ett obegränsat utrymme för skönsmässig bedömning för att besluta om Schweiz deltagande i balanseringsplattformar.

79 Tribunalen påpekar inledningsvis att den rättsliga grunden för förordning 2017/2195 är artikel 18.3 b, 18.3 d och 18.5 i förordning nr 714/2009. Eftersom det av artikel 18.5 första meningen i sistnämnda förordning följer att kommissionen, med avseende på punkt 3 i denna bestämmelse, endast får anta riktlinjer, tillhör dess befogenheter, med beaktande av den åtskillnad som görs i artiklarna 290 och 291 FEUF mellan ”delegerad akt” och

”genomförandeakt”, denna sistnämnda kategori. Denna tolkning bekräftas av förordning 2019/943, genom vilken förordning nr 714/2009 omarbetades, vars motsvarande bestämmelse, det vill säga artikel 61.4–61.6, uttryckligen hänvisar till antagandet av ”genomförandeakter”.

80 Det framgår av artikel 291.2 FEUF att om enhetliga villkor för genomförande av unionens rättsligt bindande akter krävs, ska kommissionen eller, i särskilda vederbörligen motiverade fall och i de fall som anges i artiklarna 24 och 26 FEU, Europeiska unionens råd tilldelas genomförandebefogenheter genom dessa akter.

81 När en genomförandebefogenhet tilldelas kommissionen på grundval av artikel 291.2 FEUF är det kommissionens uppgift att precisera innehållet i lagstiftningsakten, för att säkerställa att denna genomförs under enhetliga förhållanden i samtliga medlemsstater (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 oktober 2014, parlamentet/kommissionen, C-65/13, EU:C:2014:2289, punkt 43).

82 Enligt domstolens praxis ankommer det på unionslagstiftaren att anta de grundläggande bestämmelserna i en sådan fråga som den som är aktuell i förevarande mål, och dessa bestämmelser ska fastställas i grundförordningen. Härav följer att bestämmelser som utgör väsentliga delar av grundbestämmelserna och vars antagande kräver sådana politiska val som omfattas av unionslagstiftarens eget ansvar inte kan bli föremål för delegering eller anges i genomförandeåtgärder (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 september 2012, parlamentet/rådet, C-355/10, EU:C:2012:516, punkterna 64–66 och där angiven rättspraxis).

83 Frågan vilka delar inom ett område som ska anses väsentliga ska grundas på objektiva omständigheter som kan bli föremål för domstolsprövning och det är härvid nödvändigt att beakta det berörda områdets kännetecknande och särskilda egenskaper (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 september 2012, parlamentet/rådet, C-355/10, EU:C:2012:516, punkterna 67 och 68).

84 Enligt fast rättspraxis ska kommissionen dessutom precisera lagstiftningsakten om bestämmelserna i den genomförandeakt som kommissionen antar dels är förenliga med de allmänna grundläggande målen som lagstiftningsakten eftersträvar, dels är nödvändiga eller lämpliga för lagstiftningsaktens genomförande utan att komplettera eller ändra den, även i dess icke väsentliga delar (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 oktober 2014, parlamentet/kommissionen, C-65/13, EU:C:2014:2289, punkterna 45 och 46).

85 Tribunalen konstaterar att sådana villkor är uppfyllda i förevarande fall.

86 Såsom framgår av bland annat skäl 1 i förordning nr 714/2009 och skäl 2 i förordning 2019/943, syftar dessa förordningar till att skapa en inre marknad för el på grundval av rättvisa regler för gränsöverskridande elhandel i syfte att förbättra konkurrensen på den inre marknaden för el. Förordning 2017/2195 syftar till att uppnå detta mål – såsom framgår av skälen 1 och 10 i förordningen, i vilka det anges att förordningen syftar till att integrera marknaderna för balansenergi – vilket bör underlättas genom inrättandet av gemensamma europeiska plattformar i syfte att skapa en fullt fungerande och sammanlänkad inre energimarknad.

87 Såsom domstolen har haft tillfälle att understryka har Schweiziska edsförbundet, genom att inte godta avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), inte anslutit sig till projektet med en integrerad ekonomisk enhet med en inre marknad som grundas på gemensamma regler mellan dess medlemmar, utan har i stället valt att sluta bilaterala avtal med unionen och dess

medlemsstater inom särskilda områden. Schweiziska edsförbundet har således inte anslutit sig till unionens inre marknad (dom av den 12 november 2009, Grimme, C-351/08, EU:C:2009:697, punkt 27, och dom av den 7 mars 2013, Schweiz/kommissionen, C-547/10 P, EU:C:2013:139, punkterna 78 och 79).

88 Det kan således konstateras att uteslutningen av systemansvariga för överföringssystem som bedriver verksamhet i Schweiz från deltagande i de plattformar som avses i förordning 2017/2195, med förbehåll för ett eventuellt alternativt bilateralt arrangemang, är fullständigt motiverat med hänsyn till de mål som eftersträvas med förordning nr 714/2009, särskilt målet att skapa en inre marknad.

89 Det ska i detta hänseende påpekas att det första av de två fall som lyfts fram i artikel 1.6 i förordning 2017/2195 just avser antagandet av ett bilateralt avtal med Schweiziska edsförbundet, i den mening som avses i den rättspraxis som anges i punkt 87 ovan, eftersom det rör sig om möjligheten att Schweiz ”nationella lagstiftning genomför de viktigaste bestämmelserna i unionslagstiftningen om elmarknaden och att det finns ett mellanstatligt avtal om elsamarbete mellan unionen och Schweiz”.

90 Det andra fall som lyfts fram i artikel 1.6 i förordning 2017/2195 avser risken att en ”uteslutning av Schweiz kan leda till oplanerade fysiska kraftflöden via Schweiz som äventyrar regionens systemsäkerhet”. Tribunalen konstaterar att kommissionen, genom att undantagsvis tillåta Schweiz att ensidigt delta i plattformar av skäl som rör systemsäkerhet, begränsade sig till att anta en nödvändig eller lämplig regel i den mening som avses i den rättspraxis som anges i punkt 84 ovan, eftersom den förenade det förhållandet att Schweiz inte deltog i den inre marknaden med kravet på att säkerställa systemsäkerhet och tillförlitlighet, vilket framgick på ett övergripande sätt av förordning nr 714/2009 och även av förordning 2019/943.

91 När det gäller kommissionens utrymme för skönsmässig bedömning vid antagandet av det beslut som avses i artikel 1.7 i förordning 2017/2195, ska det påpekas att detta utrymme inte är oförenligt med den omständigheten att förordning 2017/2195 är en genomförandeakt. Detta utrymme för skönsmässig bedömning är nämligen inbegripet i prövningen av frågorna huruvida uteslutningen av Schweiz kan leda till att oplanerade fysiska kraftflöden passerar där, huruvida dessa flöden kan äventyra regionens systemsäkerhet och huruvida de rättigheter och skyldigheter som gäller för schweiziska systemansvariga för överföringssystem är förenliga med de rättigheter och skyldigheter som gäller för systemansvariga för överföringssystem som är verksamma i unionen. Det är inte fråga om ett politiskt val i den mening som avses i den rättspraxis som det hänvisas till i punkt 82 ovan.

92 Mot bakgrund av det ovan anförda finner tribunalen att kommissionen inte överskred gränserna för sin genomförandebefogenhet vid antagandet av förordning 2017/2195.

93 Mot bakgrund av det ovanstående kan talan inte vinna bifall såvitt avser denna grunds första del.

Den andra delgrunden

94 Swissgrid har gjort gällande att förordning 2017/2195, i den mån den utesluter Swissgrid från aFRR-plattformen, strider mot artikel 3 h och i) i förordning 2019/943 och mot artikel 6.3 i samma förordning.

95 Artikel 3 i förordning 2019/943 har rubriken ”Principer för elmarknadernas funktion” och ingår i kapitel II om ”allmänna regler för elmarknaden”. Denna bestämmelse har följande lydelse:

”Medlemsstaterna, tillsynsmyndigheter, systemansvariga för överföringssystem systemansvariga för distributionssystem, marknadsoperatörer och delegerade operatörer ska säkerställa att elmarknaderna fungerar i enlighet med följande principer:

…

h) Hinder för gränsöverskridande elflöden mellan elområden eller medlemsstater och gränsöverskridande transaktioner på elmarknaderna och berörda tjänstemarknader ska successivt avlägsnas.

i) Marknadsreglerna ska sörja för regionalt samarbete där detta är effektivt.

…”

96 Det kan konstateras att det inte föreligger någon motsättning mellan begränsningen av tillämpningsområdet för de systemansvariga för överföringssystem som får delta i aFRR-plattformen enligt artikel 1 i förordning 2017/2195 och dessa mål. Deltagandet i denna plattform är nämligen inte det enda sättet att uppnå det mål som uttryckligen anges i artikel 3 h i förordning 2019/943. I detta avseende räcker det att understryka att det i artikel 13 i kommissionens förordning (EU) 2017/1485 av den 2 augusti 2017 om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem (EUT L 220, 2017, s. 1) uttryckligen föreskrivs att ”[o]m ett synkronområde omfattar både unionens och ett tredjelands systemansvariga för överföringssystem ska unionens alla systemansvariga för överföringssystem i det berörda synkronområdet inom 18 månader från denna förordnings ikraftträdande sträva efter att med tredjelandets systemansvariga för överföringssystem som inte omfattas av denna förordning sluta ett avtal som ska utgöra grunden för deras samarbete beträffande säker systemdrift och som innehåller föreskrifter för hur de systemansvariga för överföringssystem i tredjelandet ska uppfylla kraven i denna förordning”.

97 Även om det mål om regionalt samarbete som anges i artikel 3 i) i förordning 2019/943 kan tolkas så, att det inbegriper samarbete med systemansvariga för överföringssystem i tredjeländer, vilket särskilt betonas i skäl 70 i förordning 2019/943 med avseende på nätets driftssäkerhet, kräver detta samarbete inte nödvändigtvis tillgång till de plattformar som avses i förordning 2017/2195, utan kan grunda sig på avtal mellan systemansvariga för överföringssystem i unionen och systemansvariga för överföringssystem i de berörda tredjeländerna, såsom framgår av artikel 13 i förordning 2017/1485, som det hänvisas till i punkt 96 ovan.

98 Vidare preciseras i artikel 6.3 i förordning 2019/943 att ”[b]alansmarknader ska säkerställa driftssäkerhet och samtidigt medge största möjliga utnyttjande och en effektiv kapacitetstilldelning mellan elområden för alla tidsramar”. Det ska emellertid påpekas att detta mål måste förenas med fastställandet av ”rättvisa regler för gränsöverskridande elhandel, och därmed stärka konkurrensen på den inre marknaden för el” enligt artikel 1 c i samma förordning och med det faktum att Schweiz inte deltar i den inre marknaden. Av liknande skäl som de som redan angetts i punkterna 90 och 91 ovan är det just en sådan förening som sker genom artikel 1.6 och 1.7 i förordning 2017/2195, eftersom den ger Swissgrid möjlighet att få tillgång till

aFRR-plattformen av skäl som rör systemsäkerhet, samtidigt som det säkerställs att de rättigheter och skyldigheter som gäller för systemansvariga för överföringssystem som är verksamma i unionen och i Schweiz är enhetliga.

99 Talan kan således inte heller vinna bifall på den andra delgrunden.

Den tredje delgrunden

100 Swissgrid anser att om artikel 1.6 och 1.7 i förordning 2017/2195 ska tolkas så, att kommissionen får vägra att Swissgrid deltar i balanseringsplattformarna även om ett avtal ingås mellan Schweiziska edsförbundet och unionen, skulle rådets beslut om ingående av det avtal som antagits med stöd av artikel 218.6 FEUF kunna bli verkningslöst.

101 Förevarande grund vilar således på antagandet att kommissionen, för det fall att ett avtal ingås mellan Schweiziska edsförbundet och unionen, kan förhindra att avtalet får verkan genom att inte anta det beslut som föreskrivs i artikel 1.7 i förordning 2017/2195.

102 Ett sådant antagande är emellertid felaktigt.

103 Det följer av artikel 216.2 FEUF att när Europeiska unionen ingår internationella avtal är dessa avtal bindande för unionsinstitutionerna och, de har följaktligen företräde framför unionens rättsakter (se dom av den 21 december 2011, Air Transport Association of America m.fl., C-366/10, EU:C:2011:864, punkt 50 och där angiven rättspraxis).

104 Det ska vidare erinras om att en bestämmelse i ett internationellt avtal har direkt effekt när den, med beaktande av dess lydelse samt avtalets föremål och art, innehåller en klar och precis förpliktelse vars fullgörande eller verkan inte är beroende av någon senare rättshandling (se, för ett liknande resonemang, dom av den 30 september 1987, Demirel, 12/86, EU:C:1987:400, punkt 14, och dom av den 13 september 2018, Gazprom Neft/rådet, T-735/14 och T-799/14, EU:T:2018:548, punkt 150).

105 Det ska under alla omständigheter erinras om att det följer av fast rättspraxis att när det finns unionslagstiftning på det berörda området, medför den omständigheten att av unionen ingångna internationella avtal har företräde framför sekundärrätten att sekundärrätten så långt som möjligt ska tolkas i överensstämmelse med nämnda avtal (se dom av den 22 november 2012, Digitalnet m.fl., C-320/11, C-330/11, C-382/11 och C-383/11, EU:C:2012:745, punkt 39 och där angiven rättspraxis).

106 Härav följer att kommissionen, även om den bestämmelse i det internationella avtalet som föreskriver Schweiz deltagande inte uppfyller de villkor som uppställs i den rättspraxis som anges i punkt 104 ovan, inte kan bortse från att avtalet finns.

107 Talan kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser denna tredje delgrund.

Den fjärde delgrunden

108 Swissgrid har gjort gällande att förordning 2017/2195 utgör en kvantitativ restriktion för import av elektrisk energi i strid med artikel 13.1 i frihandelsavtalet, som är tillämplig på elektrisk energi. Swissgrid har hävdat att villkoren för att åberopa artikel 13.1 vid unionsdomstolarna är uppfyllda.

Eftersom förordning 2017/2195 leder till att Swissgrid hindras från att lämna anbud via aFRR-plattformen, trots att det i denna förordning föreskrivs att balansenergi inom unionen endast kan utbytas genom balanseringsplattformar, strider denna förordning följaktligen mot artikel 13.1 i frihandelsavtalet. Det finns inte heller någon motivering med hänsyn till allmän säkerhet enligt artikel 20 i avtalet.

109 Enligt artikel 13.1 i frihandelsavtalet får ”[i]nga nya kvantitativa importrestriktioner eller åtgärder med motsvarande verkan införas i handeln mellan gemenskapen och Schweiz”.

110 I förevarande fall ska det konstateras att talan inte kan vinna bifall såvitt avser denna delgrund, utan att det är nödvändigt att pröva huruvida lagenligheten av förordning 2017/2195 kan bedömas mot bakgrund av artikel 13 i frihandelsavtalet.

111 Den tolkning som gjorts av unionsrätten, inklusive de bestämmelser i fördraget som avser den inre marknaden, däribland artikel 28 FEUF, kan emellertid inte automatiskt överföras på tolkningen av begreppen ”kvantitativ restriktion” och ”åtgärder med motsvarande verkan” i artikel 13.1 i frihandelsavtalet, såvida det inte uttryckligen föreskrivs så i själva avtalet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 februari 1982, Polydor och RSO Records, 270/80, EU:C:1982:43, punkterna 14–16, dom av den 12 november 2009, Grimme, C-351/08, EU:C:2009:697, punkt 29, och dom av den 24 september 2013, Demirkan, C-221/11, EU:C:2013:583, punkt 44). Frihandelsavtalet innehåller emellertid inte någon bestämmelse med denna innebörd.

112 Av de skäl som redan angetts i punkterna 86 och 87 ovan framgår det vidare av skäl 1 jämfört med skäl 10 i förordning 2017/2195 att inrättandet av gemensamma plattformar utgör ett led i genomförandet av den inre marknaden för el, det vill säga en integrerad ekonomisk enhet som bygger på efterlevnaden av gemensamma regler som Schweiziska edsförbundet inte har anslutit sig till, eftersom landet har föredragit bilaterala avtal med unionen och dess medlemsstater på särskilda områden.

113 Slutligen har kommissionen i sina inlagor gjort gällande att målet och syftet med frihandelsavtalet, såsom det anges i artikel 1 i avtal, är att ”genom utvidgning av den ömsesidiga handeln främja en harmonisk utveckling av de ekonomiska förbindelserna mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet”. Frihandelsavtalet syftar däremot inte till att skapa ett ekonomiskt område med ett homogent regelverk.

114 Härav följer att uteslutningen av Swissgrid från deltagande i aFRR-plattformen inte kan betraktas som en kvantitativ restriktion för import av balansenergi eller en åtgärd med motsvarande verkan i den mening som avses i artikel 13 i frihandelsavtalet.

115 Under alla omständigheter är Swissgrid inte underkastat samma gemensamma regler som systemansvariga för överföringssystem i unionen och kan således inte anses befinna sig i en situation som är jämförbar med situationen för systemansvariga för överföringssystem i unionen vad avser målet att skapa en inre marknad för el. Swissgrid kan således inte med framgång göra gällande att bolaget utsatts för godtycklig diskriminering.

116 Talan kan således inte bifallas på den fjärde delgrunden.

Den femte delgrunden

117 Swissgrid har i huvudsak gjort gällande att förordning 2017/2195, för det fall att den ska tolkas på så sätt att den utesluter Swissgrids deltagande i aFRR-plattformen, uppenbart strider mot principen om förebyggande åtgärder som följer av internationell sedvanerätt, vilken unionen är skyldig att iaktta enligt artikel 3.5 FEU. Swissgrid har understrukit att denna princip i internationell sedvanerätt innebär att det egna territoriet inte får användas för handlingar som strider mot andra staters rättigheter. I förevarande fall har kommissionen uppenbart åsidosatt sin skyldighet att visa tillbörlig aktsamhet för att förhindra att betydande skador uppkommer på schweiziskt territorium på grund av de många oplanerade fysiska kraftflöden genom Schweiz som sannolikt kommer att uppstå till följd av en aFRR-plattform som drivs utan Schweiz deltagande och de överbelastningseffekter och negativa konsekvenser som följer därav.

118 Av artikel 3.5 FEU framgår att unionen ska bidra till strikt efterlevnad och utveckling av internationell rätt. Följaktligen är unionen, när den antar en rättsakt, skyldig att iaktta den internationella rätten i sin helhet, inbegripet internationell sedvanerätt som är bindande för unionens institutioner (se dom av den 21 december 2011, Air Transport Association of America m.fl., C-366/10, EU:C:2011:864, punkt 101 och där angiven rättspraxis).

119 I detta avseende är det riktigt att Internationella domstolen redan i sin dom av den 9 april 1949, Korfukanalen (Förenade kungariket mot Albanien) (ICJ Reports 1949, s. 22), med stöd av vissa allmänna och välkända principer, framhöll ”skyldigheten för varje stat att inte tillåta att dess territorium används för handlingar som strider mot andra staters rättigheter”. Förekomsten av denna sedvanerättsliga princip har erinrats om av Internationella domstolen bland annat i sin dom av den 20 april 2010, Massafabriker vid floden Uruguay (Argentina mot Uruguay) (ICJ Reports 2010, s. 45 och 46, punkt 101), av vilken det i huvudsak följer att ett folkrättsligt rättssubjekt har en omsorgsplikt vid utövandet av sina befogenheter.

120 Dessutom följer det av fast rättspraxis att en sedvanerättslig princip kan åberopas av en enskild i samband med domstolens prövning av en unionsrättsakts giltighet i den mån principen, dels kan påverka unionens befogenhet att anta denna rättsakt och den aktuella rättsakten, dels kan påverka den enskildes rättigheter enligt unionsrätten eller skapa skyldigheter för den enskilde i enlighet med denna rätt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 december 2011, Air Transport Association of America m.fl., C-366/10, EU:C:2011:864, punkt 107 och där angiven rättspraxis).

121 I förevarande fall kan det inte uteslutas att båda villkoren är uppfyllda i fråga om Swissgrid.

122 Det är ostridigt att Schweiz är en del av synkronområdet för Kontinentala Europa och geografiskt faktiskt omges av unionens medlemsstater. Ur denna synvinkel skulle det kunna anses att principen om förebyggande åtgärder kan leda till att unionens befogenhet att anta lagstiftning som kan påverka hela nämnda synkronområde, inbegripet Schweiz, ifrågasätts.

123 Eftersom Swissgrid är den enda systemansvarige för överföringssystem för det schweiziska elnätet, kan det, för det fall att Swissgrid, på grund av att bolaget inte deltar i aFRR-plattformen, behöver vidta de åtgärder som är förknippade med oplanerade fysiska kraftflöden, anses att förordning 2017/2195 medför skyldigheter för Swissgrid i den mening som avses i den rättspraxis som anges i punkt 120 ovan.

124 Eftersom en princip enligt den internationella sedvanerätten inte har samma precisionsgrad som en bestämmelse i ett internationellt avtal, måste domstolens prövning emellertid nödvändigtvis inskränka sig till frågan huruvida unionens institutioner genom att anta den ifrågavarande rättsakten har gjort en uppenbart oriktig bedömning av villkoren för att tillämpa dessa principer (se dom av den 21 december 2011, Air Transport Association of America m.fl., C-366/10, EU:C:2011:864, punkt 110 och där angiven rättspraxis).

125 Detta tredje villkor kan däremot inte anses vara uppfyllt.

126 Såsom redan har angetts i punkterna 96 och 97 ovan föreskrivs det uttryckligen i unionsrätten, genom artikel 13 i förordning 2017/1485, att avtal ska ingås mellan systemansvariga för överföringssystem i unionen och systemansvariga för överföringssystem i tredjeländer när dessa är verksamma inom samma synkronområde. Härav följer att den omständigheten att Swissgrid inte deltar i aFRR-plattformen inte på något sätt utesluter ett samarbete mellan bolaget och unionens systemansvariga för överföringssystem vad gäller systemsäkerheten i synkronområdet, vilket tvärtom främjas.

127 Vidare ska det, såsom redan har påpekats i punkt 90 ovan, erinras om att det i artikel 1.6 och 1.7 i förordning 2017/2195 föreskrivs en möjlighet för Swissgrid att delta i aFRR-plattformen, i händelse av att kommissionen finner att ”uteslutningen av Schweiz kan leda till att oplanerade fysiska kraftflöden via Schweiz som äventyrar regionens systemsäkerhet” och under förutsättning att de rättigheter och skyldigheter som gäller för schweiziska systemansvariga för överföringssystem är förenliga med de rättigheter och skyldigheter som gäller för systemansvariga för överföringssystem som är verksamma i unionen.

128 Under dessa omständigheter kan det inte anses att kommissionen på ett uppenbart sätt har åsidosatt unionens omsorgsplikt som följer av den sedvanerättsliga princip som Swissgrid har åberopat genom att generellt begränsa deltagandet i aFRR-plattformen till systemansvariga för överföringssystem i unionen.

129 Talan kan således inte vinna bifall såvitt avser den femte delgrunden. Talan ska därför ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

130 Enligt artikel 134.1 i rättegångsreglerna ska tappande rättegångsdeltagare förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom Swissgrid har tappat målet ska det förpliktas att bära sina rättegångskostnader och ersätta de rättegångskostnader som uppkommit för Acer, i enlighet med Acers yrkanden.

131 Enligt artikel 138.1 rättegångsreglerna ska institutioner som har intervenerat bära sina rättegångskostnader. Kommissionen ska således bära sina rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (tredje avdelningen i utökad sammansättning)

följande:

1) **Talan ogillas.**

2) **Swissgrid AG ska bära sina rättegångskostnader samt ersätta de rättegångskostnader som uppkommit för Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer).**

3) **Europeiska kommissionen ska bära sina rättegångskostnader.**

Škvařilová-Pelzl Nõmm Steinfatt

Kukovec Meyer

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 8 oktober 2025.

Underskrifter